

ÖSSZE KOVÁCSOLÓ

A NAGYKOVÁCSI
ÖSSZEKOVÁCSOLÓ
EGYESÜLET KÖZÉLETI
ÉS INFORMÁCIÓS FOLYÓIRATA

www.osszekovacsolo.hu | facebook.com/osszekovacsolo

Magazin

2020. október / 3. szám
ingyenes kiadvány

Önkormányzati tükör

Nagykovácsi turizmusfejlesztése

Megküzdési stratégiák és praktikák a Covid idején

Elmúlt egy év...

Az egyesületet nem az eltelt idő, hanem a tevékenysége teszi nagykorúvá. Egy év után az ÖsszeKOVácsoló Egyesület igazán annak tekinthető. A választásra alakultunk sietve, de a folytatás jobban sikerült annál, mint ahogy az ilyen kezdeményezések sorsa alakulni szokott. Együtt maradtunk.

Kósa Emő egyedüli képviselőnként bekerült az önkormányzatba és ott az aktivitásával folyamatosan kifejezésre juttatja, hogy az egyesületben komoly háttér-munka folyik. Javaslatokat fogalmazott meg a költségvetéshez, a helyi adórendeletéhez, az Általános Iskola problémáival kapcsolatban, és a község gazdasági programjával összefüggésben a testületben.

A lakosságot erősen foglalkoztató CBA/Línium udvar ügyében kérdőíves kutatást végeztünk majd kiértékelését közzétettük. Ennek a sikere elsősorban abban mérhető le, hogy nagyon sokan kitöltötték a kérdőíveinket és elmondták a véleményüket.

Szerveztünk néhány közösségi eseményt és Halottak Napján közös emlékezést a temetőben. Többen ellátogattunk a pusztazámori hulladéklerakóba, hogy megnézzük mi történik a szeméttel. Néhányszor kirándultunk és karácsonykor is találkoztunk támogatóinkkal és aktivistáinkkal.

Szívünkhöz közel álló eredményünk az ÖsszeKOVácsoló Magazin. Az eddigi három szám az önkéntes segítők közreműködésével eljutott az összes nagykovácsi háztartásba. Megszólítottuk a községben élő és dolgozó embereket, vállalkozókat, érdekes és ismert lakosokat. A pártatlan tájékoztatást tűztük ki célul, mert ez hiányzik Nagykovácsiban. Az Önkormányzat által fenntartott írott és elektronikus sajtó csak saját híreket közöl és nem ad teret semmilyen eltérő véleménynek. Ahogy már korábban is megírtam, településünk polgármestere még a magazinunkat is kitiltotta az általa felügyelt intézményből, a községi könyvtárból. Így is eljutottunk mindenkihez és a magazint továbbra is lelkesen írjuk, szerkesztjük és terjesztjük.

Második évünkbe lépve előre nézünk. Tele vagyunk tervekkel és ötletekkel, ezeknek a megvalósításában csak az idő az ellenfelünk, hiszen az egyesületben mindenki a szabadidejében vállal feladatot, a munkája és családja mellett. Szívesen fogadjuk az érdeklődést és a segítséget továbbra is. Munkánk nem titkos, Nagykovácsért igyekszünk cselekedni, fejlődését támogatni.

Bárdos Iván

A magazin az ÖsszeKOVácsoló Egyesület közéleti és információs folyóirata, melyet az egyesületi tagok önkéntes munkája révén, a támogatók hirdetéseiből és hozzájárulásából valósítunk meg. Az átláthatóság jegyében az Egyesület pénzügyeiről - bevételekről és kiadásokról - weboldalunkon tájékozódhatnak: www.osszekovacsolo.hu

A jövőben szívesen helyet adunk Nagykovácsi civil szervezeteinek és további egyéni véleményeknek, vitaírásoknak, amelyek településünk és a Nagykovácsi völgy életével mindennapi ügyeivel foglalkoznak és közérdeklődésre számíthatnak.

 ÖSSZEKOVÁCSOLÓ
EGYESÜLET

Köszönjük támogatásukat!

Összekovácsoló Egyesület – Takarekbank Zrt, Nagykovácsi
Számlaszám: 50420898-10000764
Nemzetközi számlaszámunk:
IBAN - HU71504208981000076400000000

IMPRESSZUM: Kiadó: Összekovácsoló Egyesület, Nagykovácsi • 2094 Nagykovácsi, Pitypang utca 10. • Felelős kiadó: Kósa Emőke – elnök • Szerkesztésért felelős személy: Strébl Szilvia • Kreatív, nyomdai előkészítés: Greenmango Communication Kft. • Stockfotó: depositphoto / adobe stock • Hirdetésekkel kapcsolatos információ: Koskovic Éva - hirdetes@osszekovacsolo.hu • Nyomdai munka: Innovariant Nyomdaipari Kft. 6750 Algyő, Ipartelep 4. • ISSN 2677-0059
E-mail címünk: magazin@osszekovacsolo.hu

A lapban megjelent hirdetések tartalmáért és tipográfijáért a kiadó és a szerkesztőség nem vállal felelősséget.
Tilos a magazin bármely részének bármilyen formájában való másolása, feldolgozása a jogtulajdonos és a kiadó előzetes engedélye nélkül.

Illusztráció:
Csankovszki Csilla

Jaguár és az eső népmese

Egyszer éjszaka olyan meleg volt egy kunyhóban, hogy az emberek kimentek a szabad ég alá, faágakra akasztották a függőágyaikat, és ott aludtak. A jaguár, ahogy vadászni indult, legelőször a kunyhót járta körül. Látja, hogy az emberek kint alusznak a függőágyakban, a kunyhó ablaka, ajtaja meg tárva-nyitva. Annyira meglepődött ezen, hogy nyomban visszafordult. Ekkor találkozott össze az esővel.

- Mi járatban vagy, jaguár koma? - kérdezte tőle az eső.
- Ráijesztek az emberekre, eső koma - válaszolta nagy büszkén a jaguár.

- Nem félnek ám tőled az emberek - mosolygott az eső.

- Nem-e? - húzta fel az orrát a jaguár. - Menj szépen, és bújj el a kunyhójuk mögött, majd meghallod, hogy mennyire félnek.

Az eső megfogadta a jaguár szavát, elrejtőzött a kunyhó mögött a bokrokban, a jaguár meg teleszívta a tüdejét levegővel, és énekelni kezdett. Ahogy felhangzott az éneke, az emberek megfordultak a függőágyakban, és így beszélgettek.

- Hallod? - mondta az egyik.

- Hallom - felelte a másik. - Jaguár.

- Holnap elejtjük - mondta ismét az egyik.

- Jó prém lesz belőle a tarisznyánkra - válaszolta a másik, aztán mind a ketten tovább aludtak. Az eső ott a bokrok mögött jót nevetett magában, visszament a jaguárhoz, és elmesélte, amit látott meg hallott. Nagyon megharagudott erre a jaguár, dült-fült mérgeiben, de az eső így szólt hozzá:

- Most bújj el te, jaguár koma.

- Miért bújnék? - kérdezte éretlenül a jaguár.

- Majd meglátod - mondta az eső, és már el is tűnt a jaguár szeme elől. A jaguárnak erősen furdalta oldalát a kíváncsiság, odalopakodott a függőágyak közelébe, és lehasalt a bozótba. Az eső meg magához parancsolta fegyvereit: a szelet, a felhőt, a villámot és az ézengést, aztán szabadjára engedte őket. Azon nyomban feltámadt erre a szél, dörögni kezdett, cikázott a villám, a zápor pedig, valósággal ömlött, zuhogott az erdőre. Az emberek kiugráltak a függőágyakból, hanyatt-homlok szaladtak be a fedél alá. A jaguár szégyenszemre összehúzta magát, és úgy elbújt a bozót legmélyére, hogy az eső meg sem tudta találni. Akkor aztán jót kacagott az eső, visszaparancsolta fegyvereit: a szelet, a felhőt, a villámot és az ézengést. A jaguár meg, amint csapzott, vizes bundával előmászott a bozótból, bizony egyetlen szót sem szólt már, hiszen ő is megijedt az esőtől.

Forrás: <https://www.nepmese.hu/.../trefas-mesek/a-jaguar-es-az-eso>

Mesélő Ági ajánlásával
(Kovács Ági Metamorphosis meseterapeuta)

Bakó Judit

Összekovácsoló Egyesület

Önkormányzati tükör

Az Összekovácsoló Egyesület figyelemmel kíséri a képviselőtestületi munkát, az ott született döntéseket. Az elmúlt évben több olyan ügy is volt, ami felkeltette a figyelmünket, beszélgettünk róla, kérdések merültek fel bennünk azokkal kapcsolatban és szeretnénk a nyilvánosság előtt vitát folytatni róla:

• ZÁRT ÜLÉSEK

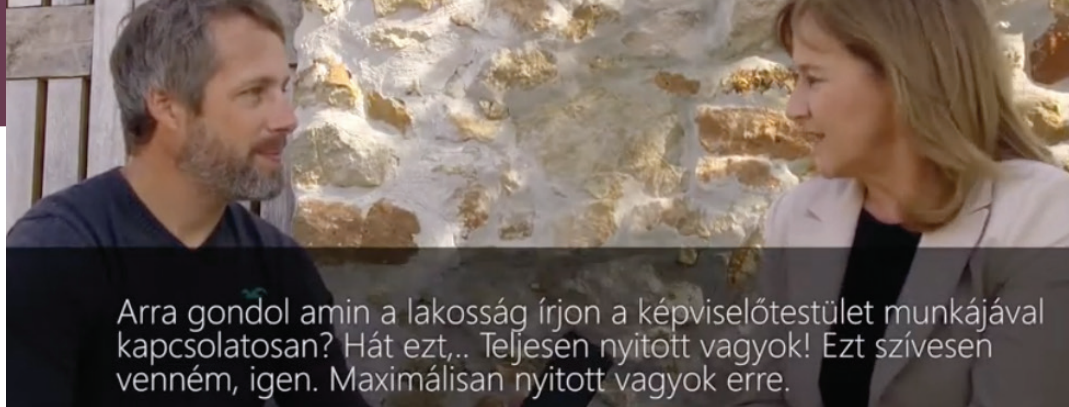
Az önkormányzati törvény szerint a testületi előterjesztéseket nyílt vagy zárt ülésen tárgyalhatják a képviselők és hozhatnak döntést. Néhány esetben kötelező a zárt ülés elrendelése, így például kitüntetések, vagy fegyelmi büntetés tárgyalásakor. Ezeken kívül vannak olyan ügyek, amiben lehetőség van zárt ülés tartására: ilyenek az önkormányzati vagyonról történő rendelkezés, pályázati kiírás feltételeinek meghatározása, vagy amikor üzleti érdeket sértene a nyilvános tárgyalás. Nagykovácsi Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatába is ugyan ezeket a rendelkezéseket vette át. Azonban a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság tájékoztatója¹ az önkormányzati testületek működésének nyilvánosságáról egyértelműen megállapítja, hogy bár a testületnek jogában áll zárt ülést elrendelni, de az önkormányzati vagyonra vonatkozó adatok nyilvánosságát más törvények is szabályozzák. Így például az Alaptörvény szerint a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok, illetve az Információszabadságról szóló Törvény szerint is a vagyon hasznosításával kapcsolatos adatok nyilvánosak. Az elmúlt egy évben Nagykovácsiban több olyan esetre is figyelmesek lettünk, amelyek véleményünk szerint nem felel meg a tájékoztatóban leírtaknak. Úgy gondoljuk, hogy az alábbi esetek egyikénél sem volt indokolt a zárt ülés elrendelése, tehát ezekben az esetekben nem zárhatták volna ki a nyilvánosságot az önkormányzati döntési folyamatából:

- Döntés a Vörösvár Invest Kft. Linum Udvar beruházásával kapcsolatos felvonulási és depónia területről
- Döntés a Nagykovácsi a Vértess utca 25. (Hrsz:2203, 986 m², kivett beépítetlen terület) önkormányzati tulajdonú ingatlan értékesítéséről
- Döntés a Vörösvár Invest Kft. ajánlatáról az új polgármesteri hivatal létesítése kapcsán
- Döntés a HÉSZ módosításának megrendeléséről a Nagykovácsi 4803 4804, 0124/52 és 0124153 hrsz-ú ingatlanok tekintetében
- Döntés a HÉSZ módosításának megrendeléséről a Nagykovácsi Lovastanya területére, a 024/2 hrsz-ú. ingatlan tekintetében

KÖZBIZALOM ÉS ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG

2020 júniusban új intézményvezető került az Öregiskola Községi Ház és Könyvtár élére. G. Furulyás Katalin munkásságát ismerők körében nincs kétség, hogy szakmailag alkalmas és felkészült, a helyi viszonyokat értő és ismerő szakember nyerte el ezt a megbízatást. Viszont a pozíció betöltésével kapcsolatban véleményünk szerint aggályok merültek fel. G. Furulyás Katalint 2019. októberében önkormányzati képviselőnek választották, majd ő lett a Humánpolitikai Bizottság elnöke is. Így képviselőként és a Humánpolitikai Bizottság elnökeként pályázott és nyert. Természetesen önkormányzati képviselőként és bizottsági elnökként is lehetséges volt pályázatot benyújtani, csak hogy miután megkezdte bizottsági megbízatását sem a bizottsági elnökségéről, sem az önkormányzati képviselői tisztségéről nem mondott le. Így döntéseket hoz például az Öregiskola alapító okiratáról, költségvetéséről, szakmai programjáról és beszámolóiról. Tehát arról az Öregiskoláról, aminek ő a vezetője. Természetesen a jogszabályok szerint ezekben a döntésekben, mint minden képviselőnek jeleznie kell személyes érintettségét, és nem szavazhat. De ahhoz, hogy egy döntési javaslat a testület elé kerüljön, az ő általa vezetett bizottság dönt, illetve munkáltatója a polgármester. Az a polgármester, akivel egy testületben ülnek és közösen döntenek önkormányzati ügyekben. Mindez a mai jogszabályok szerint - bármennyire is meglepő - nem összeférhetetlen, de sok kérdést felvet, hogy a gyakorlatban milyen módon lehet elválasztani az önkormányzati fenntartású intézményvezetői pozíciót a bizottsági elnökségtől és képviselőségtől. Nehezen lehet elképzelni, hogy a három különböző megbízatásból szükségszerű érdekütközések átlátható és elszámoltatható módon rendeződnek majd.

¹https://naih.hu/files/NAIH-2019-6273-3--taj_onkormanyzati_testuletek_mukodesenek_nyilvanossagarol.pdf

Arra gondol amin a lakosság írjon a képviselőtestület munkájával kapcsolatosan? Hát ezt... Teljesen nyitott vagyok! Ezt szívesen venném, igen. Maximálisan nyitott vagyok erre.

Forrás:
Önkormányzati választás 2019,
videóinterjú részlete,
készítette Lőrincz Máttyás,
youtube.com

● ALPOLGÁRMESTEREK

A polgármesteri, csakúgy mint az alpolgármesteri tisztséget főállásban, vagy társadalmi megbízatásban láthatják el. Bár általánosságban elmondható, hogy a hasonló méretű településeken egy alpolgármester segíti a polgármester munkáját, Nagykovácsiban a 2019. évi önkormányzati választás után két képviselőt választottak társadalmi megbízatású alpolgármesternek. Majd 2020. szeptemberétől Szemesy Barbarát főállású alpolgármesternek nevezték ki.

Az önkormányzati munkát figyelemmel kísérve, nem látjuk, hogy mi indokolja ezt a kinevezést, mert véleményünk szerint nem történt az önkormányzati törvényben változás, nem kaptak az önkormányzatok új feladatokat. Sőt, azt látjuk, hogy az önkormányzatok jogait és hatásköreit fokozatosan csökkentik, mint tudjuk már korábban kikerült az önkormányzati közszolgáltatások köréből az iskolafenntartás, de a központosítás következtében sokkal kevesebb a kötelezettségük az ivóvízellátással és a hulladékgazdálkodással kapcsolatos feladatok esetében is. Bár van példa arra, hogy egy önkormányzatban több alpolgármestert is kineveznek, a Nagykovácsihoz hasonló lélekszámú településeknél nem

ez a jellemző. Általában egy főállású polgármester, és egy társadalmi megbízatású alpolgármester vezeti a települést. Több esetben főként koalíciós politikai alkuk következménye a többszörös alpolgármesterség, nem az elvégzendő feladatok mennyisége indokolja a megbízatásokat.

Kérdéses számunkra a főállású és a társadalmi megbízatású alpolgármesterek együttes létjogosultsága, de bízunk benne, hogy Szemesy Barbara személyében egy gyakorlatias és hatékony ember került az önkormányzat mindennapi működésének irányításába és ezzel a felállással olyan égető problémákra is több hangsúlyt tudnak fektetni, ami eddig nem valósult meg, vagy halasztódott a megvalósulása, például:

- Gazdasági program készítésére
- A klímastratégia előkészítésére, az egyeztetések időben történő megkezdésére
- Az elnyert pályázatok megvalósítására (kerékpárút, bölcsőde bővítés és Kossuth Lajos utcai csapadékvíz elvezetése)
- Kossuth Lajos utca megújítása
- A víziközmű ügynök rendezésére
- Településfejlesztési stratégiák készítése stb.

Kutyapiszok mentes Nagykovácsiért

Strébl Szilvia

A családi házhoz hozzátartozik a kutyatartás is, a kutyával sétálni megyünk és ilyenkor és nem mindig jut eszünkbe, hogy vigyünk magunkkal zacskót... viszont a kutyáknak szinte mindig eszükbe jut, hogy dolgukat végezzék a kis séta közben. Mindenkinek bosszantó, ha háza előtt ezeknek a sétáknak a nyomaival találkozik és mások után kell takarítania.

Az ÖsszeKOVácsoló Egyesület „kutyapiszok összedést támogató állomása” megoldást nyújthat erre a problémára, ami egy egyszerű csomagként megvásárolható és felszerelhető saját kerítésünkre.

A csomag tartalma: rajzos figyelemfelkeltő tábla, 2 m kötél a felszereléshez, utántölthető zacskótartó és induló zacskótekercs.

Ára: 3500Ft, mely összeggel Egyesületünk tevékenységét is támogatja.

Az „állomásokat” sokféle felszereltük és a visszajelzések alapján a Gazdik örültek a lehetőségnek, az „állomások” hasznosnak bizonyultak - segítséget jelentett egy-egy helyzetben a kihelyezett zacskó.

A kutyaörömmök mellé üröm is vegyül, ami csakis a Gazdit illeti, ezért szeretnénk kérni a kutyatulajdonosokat, hogy az összedezett kutyapiszok csomagot ne az utcán dobják el!

Megköszönjük, ha a kutyatulajdonosok, kutyabarátok és mindenki más népszerűsíti és támogatja kezdeményezésünket.

Köszönjük az eddig felajánlásokat és megrendeléseket, melyeket továbbra is várunk az info@osszekovacsolo.hu e-mail címen vagy Egyesületünk valamely további elérhetőségén.

Nagykovácsi turisztikai lehetőségei a vendéglátó helyek szemével

Kíváncsiak voltunk rá, hogyan látják a turisztikai témát, az ebben rejlő lehetőségeket a helyi vendéglátó egységek vezetői, tulajdonosai. Íme egy körkép kávéházunk a Lilipop, cukrászdánk a Kovács, két vendéglőnk a Stübli és a Nagy-Szénás Menedékház, valamint romkocsmánk, a Nagy Kohó és kulturális, közösségi helyünk, a Tandem Könyvesbolt és Kávézó tulajdonosaival folytatott beszélgetés alapján. Kérdéseink voltak:

- Milyen célokkal hozták létre annak idején az üzletüket, ki a célközönségük?
- Hogyan érzékelik a turizmus jelenlétét Nagykovácsiban? Milyen időszakban keresik fel önöket, és milyen típusú turisták? Hogyan próbálják üzletükbe invitálni őket? Látnak-e potenciált a vendégkör bővítésére vonatkozóan?
- Mi a javaslatuk arra vonatkozóan, hogyan tehetnénk vonzóbbá Nagykovácsit a látogatók számára? Mit tudnánk kínálni, amitől a vendégek visszatérők lennének?
- Van-e Nagykovácsi turisztikai befogadóképességének határa, kritikus száma? Mik határozhatják meg ezt?
- Milyen környezetkímélő megoldásokat alkalmaznak üzletükben és hogyan tervezik ezek fejlesztését?
- Mit gondolnak a helyi szolgáltatók közös fellépésének eredményességéről?
- Milyen elvárásaik vannak a település vezetése felé egy összehangolt, több résztvevős és sokféle érdekszférát figyelembevevő turisztikai fejlesztés megvalósulása vonatkozásában?

LILIPOP CAFFE tulajdonos: Láng Orsolya

Az üzlet alapítását alapos közvéleménykutatás előzte meg. A cél egy olyan hely létrehozása volt, amely a falu szívében működve közösségteremtő hatással is bír. Célközönség a helyi családok, fiatalok és idősek, ételérzékenyek, mindazok, akik odafigyelnek arra, hogy egészségesen étkezzenek. A tulajdonos saját életszemléletét szeretné átadni: adalékmentes élelmiszerek és csökkentett cukortartalmú ételek fogyasztása. Ez számára egy küldetés is, ízlésformáló szerep. (Bizonyított, hogy sokszor a különböző stressz faktorok hatására) kialakul a gluténérzékenység, amelyet a laktózérzékenység követ. Ezt tovább nehezíti az adalékanyagokkal terhes táplálkozás. A Lilipop pozitív üzenete a mai kihívásokra a biztonságos és barátságos környezet, ahol megbízható és ízletes finomságokat fogyaszthatunk, s mindezt a falu szívében.

6 éve nyitott az üzlet és úgy érzi minden tekintetben mos-

tanában érik be a vállalkozás. Ehhez az is kellett, hogy mára sok olyan ember költözött ide a városból, akik korábban a kávéházi életen szocializálódtak – ők nyitottabbak másokra, keresik a kapcsolatokat, életmódjukhoz hozzá tartoznak ezek a szokások. Egyszerűen lokálpatriótává váltak.

Mindezek mellett a Lilipop manufaktúrájában sokféle, akár speciális kívánságot is ki tudnak elégíteni: egy egy sütemény alapanyagainak összeválogatása kérés szerint, válasz a speciális allergiaigényekre, különleges esküvői torták készítése, stb.

Sok kiránduló érkezik hétvégre, akik már visszajáró vendégek. Mindenféle korosztály. Jellemző a kerékpárosok jelenléte is, akiknek kifejezetten a Lilipop a programjuk célja. Reggeliztetés terén együttműködnek a Kardos Villával. Élő kapcsolatot ápolnak a Tekli-Tisza Kastéllyal és Cserkészparkkal, rendezvényeikre tőlük rendelnek, nyáron itt fagyiznak a kis cserkészek.

Üzletvitelük szempontjából megtapasztalt nehézség a nyilvános illemhely hiánya itt a főtér közelében, amelyre nem csak a rendezvények idején lenne szükség. A tapasztalat azt mutatja, hogy a jelenlegi rendezvényeken a mobil WC nem alternatívája a kulturált mosdóknak. Javaslatuk egy építészeti is jól megformált, könnyűszerkezetes mosdó kialakítása a főtér közelében (pl. parkoló) és fixen elhelyezett mobil WC-k telepítése pl. a kőkereszt környékén. Fontos szempont, hogy vonzóak legyenek: illatosítani, vízzel felszerelni, tisztán tartani úgy, hogy az emberek szívesen használják.

Úgy véli, szükség lenne szálláshely fejlesztésekre is Nagykovácsiban. Ez teljes napi költést generálna és egyúttal elkötelezettséget is teremtene a vendégekben. Ha minőségi időt tudnak itt eltölteni, akkor annak megfelelő lesz az ebből származó bevétel is, amely a települést is gazdagítja mind a színvonalasabb kínálat biztosításával, mind az iparűzési és idegenforgalmi adó bevétel folyamányaként.

Fontos az is, hogy mennyire intelligens viselkedési mintákat vonz be a település turizmusa. A lelkes kiránduló nyugdíjasnak kulturált wc kell, az aktív turistáknak versenyek, különböző tematikus vagy sport kihívások, a családosoknak érdekes kiegészítő programok. Jelenleg nem azért jönnek, mert mi hívjuk őket, pedig ezt kellene tennünk! Ha jó üzeneteket küldünk, olyan emberek fognak jönni, akiknek örül Nagykovácsi. Mihamarabb szükség van a valós lépésekre, cselekvésre. A körülöttünk lévő települések közül az lesz a legjobb, aki egységesen tudja képviselni a vendégek számára fontos szolgáltatásokat. Szép környezetben aktív szabadidő programok szuper vendéglátással és szálláshelyekkel.

A fagyaltot, forró italokat és más termékeiket komposztálható edényekben adják ki, igyekeznek minimalizálni a műanyag használatát. Nagyon örülnének egy nagy közösségi komposztálónak, ahol a megtermelt fekete földet a NATÜ a

közösségi terek gondozásához használhatná fel. 2021-től teljes egészében szelektíven szeretnék kezelni a hulladékgyűjtést.

Az üzletvezetés problémaként éli meg, hogy a falu által szervezett rendezvények nincsenek velük megfelelően összehangolva, így a tér és környezete jó kihasználtsága sem tud megvalósulni. A rendezvények szervezése vonatkozásában nagyon örülnének egy nagyszabású együttműködésnek, mert elég színes a falu üzleteinek kínálata, sokrétűen ki lehetne használni a vállalkozásokban rejlő lehetőségeket és így könnyedén növelni lehetne a lakosság elégedettségét is.

A helyi vállalkozók egyelőre nem lépnek fel közösen, mert tudomása szerint nincs ilyen fórum, ezért érdekeiket sem tudják együttesen érvényesíteni. Jó szívvel támogatja a közösségi tervezés gondolatát. A nagykovácsi polgárság egyre stabilabb lokálpatriótizmusa automatikusan magával hozza a hasonló gondolkodású vállalkozások összefogását. Az első ilyen projekten már dolgoznak...

2004-ben éppen nem volt Nagykovácsiban működő cukrászda, ezért alapította meg saját cukrászdáját, hogy munkahelyet teremtsen magának és családjának.

A lakosság mind magasabb szintű kiszolgálása mellett szeretné elérni, hogy a túrázók is számíthassanak egy finom süteményre kirándulásuk befejezéseként. Ez egyelőre nehezen tervezhető forgalmat jelent, mert a kirándulók érkezése, igénye kiszámíthatatlan mennyiségben és időben egyaránt. A kerékpáros turizmus fellendülése viszont érzékelhető, folyamatosan növekszik a betérő kerékpáros vendégek száma. Mindez azonban szezonális forgalmat jelent. Gyakran sajnos inkább a WC-használata és a kerti csap vízvételi lehetősége vonzza be az erre járókat, kirándulókat, mivel sehol nincs a közelben nyilvános illemhely és ivókút.

Rendszeresen hirdetik magukat a helyi újságban és a vendégkör bővítését segítik a szájhagyomány útján történő pozitív visszajelzések is. A helyi lakosok ide szoktatását is sikerült megvalósítaniuk, elsősorban nyáron. Nagykovácsi zárt falu jellege miatt a helyiek megtartása, rendszeres látogatása jelenti a forgalom nagy részét. Bár télen jelentősen lecsökken a forgalom, folyamatos szakmai kísérletezéssel, a minőség megtartásával, versenyképes árakkal, változatos termékkínálattal fejlesztik az üzletet. Igyekeznek mindig helyi munkaerőt alkalmazni, de nem könnyű. Jó lenne kiszámíthatóbbá tenni a forgalmat, tervezhetőbbé az üzletmenetet. Erre lehetőséget elsősorban a kerékpáros turizmus fejlesztésében lát.

KOVÁCS CUKRÁSZDA

tulajdonos: Kovács Albert

Ha a meglévő tanösvényeket jobban népszerűsíténék, a Békás-tó környékét rendeznék, esetleg erdei táborot szerveznének a helyi sajátosságok megismertetésére pl. iskoláknak, turista egyesületeknek – ez talán növelné Nagykovácsi népszerűségét és látogatottságát. A régi csillesor maradványait alapul véve akár még libegőt is lehetne létesíteni, ami Solymárt/Pilisszentivánt és Nagykovácsit kötné össze.

A megfelelő infrastruktúra megteremtése – parkolók, WC, étkezési lehetőségek változatos kínálata, érdekes programok, kirándulások, vezetett túrák szervezése és megfelelő meghirdetése - fellendíthetné a turistaforgalmat Nagykovácsiban.

Sajnálja, hogy nincs közös szakmai, vállalkozói fellépésre lehetőség, minden üzlet a saját érdekeit képviseli.

NAGYSZÉNÁS MENEDÉKHÁZ ÉTTEREM

tulajdonos: Grubits György

Hosszú távú céljaik között szerepel, hogy minél fenntarthatóbb és környezetkímélőbb megoldásokkal éljenek az étterem üzemeltetése során. Folyamatosan kísérleteznek lebomló csomagolóanyagokkal, a műanyag szívószálat kukoricakeményítéssel készült termékekre cserélték. Későbbi terveik között szerepel, hogy az ételkiszállító autót is lecseréljék elektromos vagy hibrid típusúra, ezzel is csökkentve a levegőszennyezést.

Nagykovácsi turizmusa leginkább a természetjárásban központosul, hiszen bármerre nézünk egyértelművé válik, csodás helyen lakunk. Véleménye szerint, tavasszal és ősszel látogat ide a legtöbb turista, a kiránduláshoz a legideálisabb időjárás ilyenkor jellemző. Hozzájuk is ebben az időszakban térnek be a legtöbben, elvégre milyen jó is egy hosszú túrát finom ebéddel levezetni, ehhez méltón viselik a „Menedékház” nevet is.

Édesapja is vendéglátós volt, 30 éve alapította a Pasaréti úton a Gyergyó Éttermet, melyet ma testvérével együtt üzemeltet. Miután családjával Nagykovácsiba költözött, a vendéglő tulajdonosa felkérte az üzlet átvételére. Örömmel és lelkesen tette, célja az, hogy egy hasonló arculatú éttermet hozzon létre elsősorban a helyieknek: magyaros ételek, klasszikusok kicsit másként, mellette mediterrán és sváb ételek is. Legyen a kínálatban könnyű menü az ebédhez és a kellemes családi vacsoráknak is helyet adjanak. Célközönségük Nagykovácsi lakossága, a kirándulók, de számítanak a városi régi vendégeikre is.

Amikor a városból érkező csoportok jönnek, jellemzően előre foglalnak helyet, leadják a rendelést is. Erre ők kérik is a foglaló vendégeket, hogy megfelelően elő tudják időre ké-

A Nagyszénás-Menedékház hét évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit a legnagyobb optimizmussal és csordultig tele reményekkel. Nincsen és nem is volt konkrét célközönségük, hiszen minden üreshasú fiatal, szép korút, nagykovácsi lakost és idelátogatót is szeretettel, barátsággal fogadnak egy bőséges ebédre vagy vacsorára. Céljuk viszont egyértelmű volt: ne kelljen elhagyni a falu határait, ha az ember szeretne egy jót enni, miközben a főzéssel járó procedúrát inkább elhalasztaná. Az étteremben dolgozók részben helyiek, a hetek, évek múlásával inkább lettek egy nagy család, minthogy munkatársak. A messzebből kiutazó tagjaiknak is kicsit már a második otthonát adja a Menedékház. Catering csapatuk rendszeresen részt vesz különböző (helyi vagy akár városi) rendezvényeken, szívesen vállalják az ilyen feladatot is, jó látni, hogy a jóízű falatok mindig örömet okoznak.

STÜBLI VENDÉGLŐ

tulajdonos: Gyurka Árpád

szíteni az ebédjüket – így igyekeznek csökkenteni a várakozást, kellemessé tenni a vendéglátást. Törekcsenek arra, hogy ha valaki hozzájuk érkezik, 10 percen belül étkezni tudjon. A főtéri rendezvényekkel kapcsolatosan eddig nem voltak jó élményeik, alapvetően kihagyták őket a szervezésből, kész tények elé voltak állítva. De ebben még nincs sok tapasztalatuk, hiszen csak második éve nyitottak és ez a 2020-as év nem a tapasztalatszerzésről, hanem a túlélésről szól.

A vendégkör bővítését a vacsorázóhely trendivé alakításával képzelik el. Nagyon büszkéek, hogy a We love Budapest online vendéglátós magazin ellátogatott hozzájuk és nagyon jó kritikát jelentetett meg róluk. Kommunikációs csatornájuk elsősorban a Facebook, néha szórólapoznak, de mindezek mellett leginkább a valóság megélése a bizonyíték: aki betér hozzájuk, szinte biztosan vissza is jön.

Úgy vélik, szükség lenne több szálláshelyre Nagykovácsiban. Emellett vendégmarasztaló attrakciókra (wellness, szaunaház?). Érdemes lenne ráerősíteni az üdülő-pihenő jellegre azért, hogy szívesen jöjjenek ide egy hétvégére is pihenni, hiszen a hely alkalmas erre is: kirándulás+wellness+ vacsora, igazi kikapcsolódás! A kritikus határt a parkolóhelyek száma adja. Ha ebben intelligens megoldásokkal előrelépünk, akkor növekvő vendégforgalmat is lehetne generálni. Ez a településnek is jó, hiszen emeli a színvonalat, a kínálatot, emellett bevételt hoz többféle helyi vállalkozónak és növeli a helyi adóbevételeket.

A vendéglő kiszolgálása a megfelelő termékekkel nem egyszerű, de helyi vállalkozóval is szerződtek, mint beszállító (hentes). Természetes az elérhető szelektív hulladékgyűjtés és energiatakarékos izzókat használnak a tavaszi átépítés óta. A csomagolásra még nem találtak megfelelő eszközöket. Egészséges ételeket készítenek, mindig van az étlapon olyan étel, ami az érzékenyebbeknek is megfelelő.

Nagy szükség lenne a helyi vállalkozók, szolgáltatók közös fellépésére, egyeztetésére, különösen a helyi rendezvények szervezése esetén.

NAGY KOHÓ

tulajdonos: Herczeg Roland

visszajáró vendég a legjobb igazolás arról, hogy jó úton haladnak, ahhoz, hogy ne csak egy-egy hely miatt járjanak vissza az emberek. Közös kellene dolgozni a többi hasonló vállalkozással, programokat, eseményeket szervezni. Ilyen program egyelőre sajnos elég kevés van, ebben sokat kellene erősödni.

A turizmus fejlesztése tekintetében határ a helyi lakosok nyugalmanak zavarása lenne, de ettől szerintük még nagyon távol állunk. Mindig örömmel tölti őket el, ha azt látják, hogy nyüzsgő községünk a turistáktól. Ez mindenkinek jó, a helyi vállalkozóknak nyilvánvaló okokból, de a lakosoknak is, hiszen jól bizonyítja, hogy mennyire csodálatos helyen élünk.

A környezettudatosság mindig is fontos szempont volt számukra, a vendéglátó iparban viszont ez sokszor nehezen kivitelezhető. Idéntől bevezették a repohár rendszert azokon a napokon, amikor már nem bírták volna üveg poharakkal kivitelezni a kiszolgálást, így végre teljesen leszámolhattak az egyszer használatos műanyagokkal. A nemrégiben elindított barbecue konyhájuk új kihívások elé állította őket ezen a téren is. A söreik egy közeli sörfőzdéből érkeznek, nagyon szeretnék, ha a konyhán is helyi, vagy közeli termelők minőségi alapanyagaival tudnának dolgozni, és a tálalást is a legkörnyezetbarátabb módon tudnák megoldani. Évek óta működik egy mini társulás két hüvösvölgyi és két nagykovácsi kocsmárossal. A közös programok szervezésén túl távoli céljaik között szerepel, hogy megfordítsák a „megyünk a városba szórakozni” tendenciát, hiszen a környékünkön is nagyon sok program, és jó hely várja a kedves vendégeket.

Nagyon szerettek volna egy olyan helyet létrehozni, ahol a nagykovácsi lakosok egy lazább környezetben tudnak találkozni egymással, új barátságok születhetnek akár kifejezetten a régóta itt lakók és az újonnan beköltözők között. Erre szerintük a bárpultnál van a legnagyobb esély. Hozzájuk simán beugorhat bárki kutyasétáltatás, biciklizés közben, vagy munka utáni lazításként. Az ötödik szezonjuk végén örömmel látják, hogy egyre gyakrabban van együtt a nyakkendő és egy pár túrabakancs egy mosolygós beszélgetésnél.

A Nagykovácsi környéki hegyek nagyon vonzóak a kerékpárosok számára, hozzájuk legtöbbször ők érkeznek a helyi lakosok után. Hisznek abban, hogy a legjobb ajánlás nem egy hirdetés vagy poszt, hanem egy barát tanácsa: „Menj le oda, arra helyre ott a falu elején, baromi jó sörök vannak, full chill a hangulat”. Az új vendégek pedig visszatérnek később a családjukkal, barátaikkal, és így tovább. A

TANDEM KÖNYVESBOLT ÉS KÁVÉZÓ

tulajdonos: Bálint Virág és Kósa Emő

kávézó-könyvesboltot. Ha lenne Nagykovácsinak saját információs térképe, az sokat segíthetne ebben. Emellett a honlapon is ügyesebben és mutatósabban kellene megjelentetni Nagykovácsi turizmust fogadó arcát.

Szükség lenne egy jó brand kidolgozására, amely arcot, arculatot adna a településünknek. Nem azt az arcot, hogy Nagykovácsi az ország második leggazdagabb települése, hanem azt, hogy Nagykovácsi a budai hegyektől ölelt völgyben lévő település, amely fővárosi közelsége miatt kiváló szálláshely a vidékről érkező osztálykirándulásoknak, a nyugalomra vágyó és hosszabb időt itt töltő belföldi és külföldi turistáknak, kiváló hétvégi kirándulóhely családoknak, de az aktív turizmust kedvelőknek is – kerékpár és gyalogos turizmus lehetőségei, stb... Ezen arculat megfogalmazásával kialakítható lenne egy megfelelő marketingterv is.

Feltétlenül szükség lenne a befogadóképesség meghatározására – amely természetesen függ a feltételek kiépülésétől – parkolás, higiéniai feltételek megteremtése, turisztikai infrastruktúra. Mindenekelőtt szükséges előtérbe helyezni az itt élők nyugalmanak fenntartását, a meglévő ingatlanok értékmegőrzését.

Lehetőségeiknek megfelelően mindig törekednek a környezetkímélő megoldások alkalmazására. Tudatos döntés volt, hogy nem értékesítenek palackozott termékeket, papírcsomagolást alkalmaznak és igyekeznek rábírni a visszatérő olyan kávézókat akik elvitelre kérik kedvenc italukat, hogy hozzák magukkal a poharukat is. Amennyiben elfogadottá tud válni közösségi szinten a turizmusfejlesztés, akkor a környezetkímélő megoldások széleskörű alkalmazását jó lenne, ha feltételként is szabnák, de emellett ezt az önkormányzat is támogatná, segítene ezeket összehangolni.

Elvárják, hogy az önkormányzat intelligens zászlóvivője és kezdeményezője legyen a turisztikai fejlesztéseknek is, keressen és fordítson erre erőforrásokat.

2013-ban a Tandem elsődleges célja egy olyan hely megteremtése volt Nagykovácsiban, a helyé amely a kultúrához kapcsolódik. Ezért fűzték össze – akkoriban elég rendhagyó módon – a könyvesbolt és kávéházi funkciót. Az idő őket igazolta, ez a két funkció jól megfér egymás mellett és erősíti is egymást.

Nagykovácsiban nyáron egyre több turistával lehet találkozni, hozzájuk is sokan betérnek. Van, aki itt nyaral egy-egy rokontól, barátától kölcsönkapott házban, az amerikai iskola nyári táborai is vonzanak nem csak külföldi vendégeket, továbbá látogatóba jönnek az itt tanító tanárok rokonai. A kastélyban táborozó határon túli iskolák is hétről hétre körbejárják a falunkat. Évközben jellemzően hétvégén egyre több a gyakorló biciklis, vagy a kiránduló családok. Hozzájuk is sokan betérnek. A falu rendezvényei is egyre több idegent vonzanak – Tiszán Innen Énekverseny, Crosskovácsi versenyek, egyéb események. Elsősorban kis teraszuk a hívogató, de fent vannak a különböző közösségi oldalakon is, sokan így találják meg őket, gyakran tudatosan keresik az kis

Nagykovácsi turizmus és vendégforgalom: hogyan tovább?

Napjaink egyik fontos témája a turizmusfejlesztés és a fenntartható turizmus kérdése. Mint ebben az évben mindent, ezt a kérdést is átalakította a Covid19. Nagykovácsiban is átélhettük a változást, hiszen a 2020 tavaszán kialakult karanténhelyzetben első számú célpontja lettünk a fővárosból a szabadba, sétálni, kerékpározni vagy kirándulni vágyóknak.

De ezen kívül jól láthatóan nő a falu vendégforgalma az egyre népszerűbb rendezvények miatt is. Elég csak a Crosskovácsi sporteseményeire gondolni, megnézni a cserkészek nyári programjait, vagy a most újra formálódó koncert és kulturális kínálatot.

Mindezek sok embert hozhatnak Nagykovácsiba és erre a hirtelen tömeges vendégforgalomra településünk semmilyen vonatkozásban nem volt és a mai napig sincs felkészülve. Egyes hagyományos eseményeknek, mint a például a

Crosskovácsi, már kialakult a rendezvényszervezési gyakorlata, de minden további újításnak vagy bővítésnek komoly akadályokat kell leküzdenie. A rendezvényszervezők tudásai még nem adódtak össze, a különböző programok együttműködése nem összehangolt.

Csak a kirándulókra gondolva is eléggé biztosan megjósolható, hogy a Pilisi Parkerdő területe, köztük a Budai-hegység tájai – így a Nagykovácsit körülvevő természeti területek a jövőben a főváros parkerdőjévé, egy újabb Normáfává válnak. A vendégforgalom fejlődésének másik területét a Nagykovácsi Tisza Kastélyban működő rendezvényhelyszín és a Nemzetközi Amerikai Iskola indukálja, elsősorban a minőségi szálláshelyigények erősödésével.

MIT IS JELENT EZ A NAGYKOVÁCSIAK SZÁMÁRA?

A városi emberek szabadidő eltöltési szokásaiba egyre erőteljesebben beépül az aktív turisztikai jármódok igénybevétele, úgymint a gyalogos természetjárás, kerékpározás, túralovaglás, sífutás – hogy csak azokat említsem, melyekben Nagykovácsi környezete kiváló és közeli helyszíneket tud biztosítani. *Így nekünk, itt élő lakosoknak érdemes elgondolkodni azon, hogyan és milyen mértékben szeretnénk fogadni a látogatókat, illetve felkészülni rá megfelelő infrastruktúra fejlesztésekkel és a vendégfogadás számtalan kulturált és élménygazdag megoldásával.* De Budapest közelsége, az új zenei és más kulturális programok iránti igény valamint az egyre nagyobb érdeklődést kiváltó természeti adottságok, nyugodt és festői környezet kedvezhet a „városból menekülő” helyszínt kereső eseményeknek.

Elkerülhetetlen a változás és ha azt akarjuk, hogy a falu saját maga irányítsa ezt a fejlődést, akkor sok kérdést meg kell tudnunk válaszolni. Talán még a kérdéseket is mindenki másképpen teszi fel, hiszen különböző problémákat és lehetőségeket lát az, aki a Kastély mellett lakik, vagy akinek az utcája az erdőbe fut. De nyilvánvaló, hogy közös megoldást csak úgy fogunk találni, ha nem csak a mi életünket akarjuk komfortosabbá tenni, hanem teret adunk az itt élők vállalkozási és megélhetési lehetőségeinek. *Amint azt a kiemelt idegenforgalmi térségek példáján is láthatjuk, a vendégforgalom és a turizmus ugyanis csak egymást támogató önkormányzati, lakossági és vállalkozói részvétellel kezelhető és fejleszthető.*

Mindezen konkrét kérdések mellett természetesen az alapértékeinket is tisztáznunk kell. Mit is jelent Nagykovácsi számára a fenntartható fejlődés, amiről manapság oly sokat beszélünk. Hogyan közelítsük meg a természeti környezetet és hogyan „vegyük birtokba” fenntartható módon? Hogyan fogadhatjuk a vendégek autósáradatát, ha a magunkét sem tudjuk kultúraltan elhelyezni? Egy hétfői napon mennyi turista érkezését vagyunk képesek tolerálni? Mennyi rendezvényt tudunk elviselni? Mindezekhez milyen együttélési és együttműködési szabályokat kell hoznunk?

Azt gondoljuk sokat kellene erről közösen beszélünk, hiszen településünkön számtalan civil szervezet, egyesület foglalkozik Nagykovácsi jövőjének egyengetésén. Emellett sok vállalkozó és nem vállalkozó helyi lakos és szakterületének kiváló szakembere él itt, akiknek véleménye, tapasztalatai és javaslatai bizonyára hasznos megoldások kidolgozásához vezetnének. Nagyon örülnénk a sok vendégnek, a nyüzsgő hétfői életnek, a prosperáló vendéglőknek és jó hangulatú helyeknek Nagykovácsiban. Hiszen ez mindannyiunk öröme lehet.

Tegyük tehát ezért, közösen!

Elsőként hamarosan megkeressük Önöket egy újabb kérdőívvel, melyben a fentebb felsorolt kérdésekben várjuk véleményüket, gondolataikat. A kérdőívek feldolgozását és közzétételét követően szeretnénk elindítani a közös tervezést Nagykovácsi Turizmusfejlesztési Konceptiója témájában, melyben számítunk az Önkormányzat nyitott és zászlóvivő hozzáállására. Erre minden bizonnyal jövő tavasszal kerülhet sor, mely időszakban reméljük már nem fognak korlátozni bennünket a járványügyi problémák.

Melyek azok a kérdések, amelyek azonnal felmerülnek és már rövid távon is olyan választ kell adnunk, ami nem akadályozza egy stratégia kialakítását:

- Hogyan kezelhető a parkolóhelyek hiánya, milyen módon szabályozható a parkolás a hegyen?
- Hogyan teremthető meg a vendégforgalom alap infrastruktúrája, így köz wc, vízvételi lehetőség, erdőszéli fedett pihenőhelyek, biztonságos piknikező helyszínek, szervízpontok?
- Milyen módon biztosítható a környező erdők növényvilágának, vagy a Békás tó és az Ördögárok forrásának védelme?
- Mi legyen a nagyobb szervezett programok szabályrendje?
- Hogyan alakítsuk az információáramlást, mit tud az önkormányzat befolyásolni és ellenőrizni?
- Hol lesz szükség együttműködésre a szomszédos pilisi településekkel és van-e esélyünk alakítani Budapest terveit?

Kósa Emőke, Péteri Gábor
Összekovácsoló Egyesület

Tervek a Teleki-Tisza-kastélypark fejlesztésére

Beszélgetés Szórád Előddel, a Nagykovácsi Teleki-Tisza-kastélykomplexum ügyvezetőjével

A Teleki-Tisza-kastély és parkja a mai napig fontos Nagykovácsinak, a múltban és a jelenben is számos olyan rendezvény helyszíne, amely nemcsak a falu lakossága számára nyitja meg kapuit, hanem a településen kívüli érdeklődést is kivált, így jó hírünket viszi. Több helyi nagyrendezvény is itt kerül megrendezésre, amelyek komoly tömegeket vonzanak, így egyre nagyobb gondot jelent az érkezők megfelelően színvonalas fogadása, szükség lenne parkolóhelyekre, mosdókra és egyéb rendezvényt támogató építmények biztosítására.

A turisztikai elemzések alapján megállapítható, hogy Nagykovácsi és a Teleki-Tisza-kastélykomplexum közös adottságai kétirányú fejlesztési elképzeléseket tesznek lehetővé: egyrészt a passzív turizmus (pl. konferenciák, szemináriumok), másrészt az aktív turizmus (pl. hegyi sportok, rekreáció) területén.

foto: Czabán Máté

Az „**aktív turizmus**” már most is jelen van a településen, gondoljunk csak a nagy múltú Crosskovácsi által keltett pozitív hullámokra a hegyi kerékpározás és a terepfutás terén, a Pilisi Parkerdő is kiveszi a részét a jelzett turistautak, épített kilátók és erdei kerékpárutak (Pilisi Bike) karbantartásával, fejlesztésével, valamint a helyi vendéglátóegységek is részt vállaltak a község vendégszeretetének ápolásában. Erre az értékkinálatra reagálva érdemes lehet a gyalogos természetjáróknak, kerékpárosoknak, cserkész túrázóknak, civil és hitéleti táborozóknak, zarándokoknak, erdei iskolának szálláshelyet létesíteni. Mindezt további elemekkel lehet kiegészíteni, mint például kerékpáros szervízpont, közösségi helyszínek (pl. tűzrakóhely, fórum, szociális blokk), vagy sportterületek (pl. futópálya, tanösvény, kerékpárút, aka-

dálpálya, versenyhelyszín), de többen jelezték faluszomszédjaink közül, hogy szeretnének vizes és egyéb sport, aktív kikapcsolódást segítő funkciókat vizszontlátni, így vizsgáljuk ezeket a lehetőségeket is.

A „**passzív turizmus**” egy másik, picit speciálisabb szegmens, amely már komolyabb (vagyis inkább eltérő) felkészültséget igényel, mint az előbbi kategóriába sorolt elemek. A gyönyörűen felújított kastély kiváló rendezvényhelyszín (pl. esküvők, konferenciák, cserkész-, és céges események, tréningek számára), de a hozzá tartozó szálláshely fejlesztendő, mivel jelenlegi állapotában nem alkalmas ennek a funkciónak a betöltésére. Egy, a kastély melletti hotelnek célcsoportjai lehetnek hétköznapiakon az üzleti élet képviselői, hétvégeken pedig a pihenni vágyó családok, esküvőre, vagy épp Nagykovácsiba rokonlátogatóba érkezők. Fontos, hogy megfelelő számú parkolóhely legyen telken belül az ide érkezőknek. Megfontolandó olyan vendéglátó egység újra élesztése a kastélyparkban, amely nyit a helyiek felé is: a kulináris élmény mellett a park is nyújtson megfelelő helyet a kisgyermekeknek és felnőtteknek egyaránt (pl. játszótér, természetközeli attrakciók, „pataksimogató”, sétautak, a cserkész bemutatása).

A Magyar Cserkészszövetség (MCSSZ) támogatást kapott arra, hogy a Nagykovácsi Teleki-Tisza-kastélykomplexum létesítményeinek és parkjának építési engedélyezési és kiviteli terveit elkészítse, amely feladatra a CAN Architects Építésziroda kapott megbízást (a projekt további két vidéki helyszín tervezési munkáit is tartalmazza, Facebookon a „Lechner projekt” oldalon számolunk be a fejleményekről).

A nyáron már két alkalommal is közösségi tervezési alkalmat tartott (az erre a célra indított, több, mint száz főt számláló Facebook csoporton túl) az MCSSZ és a tervezőiroda abból a célból, hogy Nagykovácsi lakossága megismerhesse a terület adottságait és részt vehessen a tervezési folyamatokban. Ezen alkalmakkor a résztvevők által megjelölésre kerültek a kastélypark azon elemei, melyeket sokan kedvel-

nek, „romantikus” elképzeléseket gondolnak róla. Ilyen például a víztorony, a csordogáló patak, a kastélynál való vendégeskedés – kávézó, a főbejáraton való megérkezés várása. Az építészeti elemzések folynak, keresik ezen kedvelt elemekre az olyan megoldásokat, amelyek örömet és megelégedettséget hoznak az itt élőknek is. Ezen alkalmakkal sok hasznos információ és javaslat jutott a tervezőkhöz, mely a fejlesztési program további kialakításában figyelembevételre kerül. A projekt vezetőinek célja, hogy megkeressék a fejlesztés azon területeit, amelyek Nagykovácsinak fontosak, a település mindennapi életét támogatják, az itt élők örömeire is szolgálhatnak, ugyanakkor a park gazdaságosan fenntartható is marad. Ezek a szempontok sokszor nehezen hozhatóak össze, mégis érdemes erre a feladatra vállalkozni.

A projekt egyik első lépése a szabályozási terv, valamint a helyi építési szabályzat módosítása, amely elsősorban a települési önkormányzat hatáskörébe tartozó feladat és szükséges hozzá a Képviselő-testület jóváhagyása. 2020. januárjában erre vonatkozóan támogató határozatot hozott a közgyűlés és döntött a településrendezési eszköz módosításának megrendeléséről. Fontos, hogy ezekben a fontos turisztikai kérdésekben együtt gondolkodjon az önkormányzat, a képviselők, az itt élő polgárok, valamint a civil szervezetek, helyi vállalkozások. A közösen elfogadott célok tesznek igazán sikeressé bármilyen koncepciót, hiszen ezeket a fejlesztéseket nem csak megálmodni, kitalálni, felépíteni, hanem üzemeltetni és fenntartani is szükséges - ez pedig szintén közös érdek. A tervezési folyamatot követően az építkezés, felújítás a következő lépés, erre még nincs forrása a kastélyparknak, de ha sikerül megvalósítani a közös álmokat, célunk, hogy olyan építészeti értéket hozzunk létre, ami Nagykovácsi büszkeségévé válik majd, ugyanakkor helyi léptékű és elérhető közelségben marad.

Nagykovácsi turista múltja (amelynek az Öregiskolában augusztus-szeptember folyamán látható, Nagykovácsi turista múltját bemutató helytörténeti kiállítás is emléket állított) predesztinálja a települést arra, hogy méltó módon fogadja és segítse a turistákat. Nem szabad elfelejteni, hogy ez nem csak egy gesztus, hanem komoly adóbevétel is lehet a helyi költségvetés számára. A nagyközség közeli jövőjében ott látható a turizmus fejlődése, amelyre közösen kell felkészülnünk. Erre az együttműködésre nyitott a kastélypark vezetése és a Magyar Cserkészszövetség is.

Latinikert
Nagykovácsi, Kossuth L. u. 14. | 06 (26) 389 632
Családbarát
Kertészet és
Ajándékbolt
Nagykovácsiban

Webáruházunk
www.bio.kertapolas.hu

Őszből a tél felé...

Őszi ültetés

gyümölcsfaültetés
őszi balkonládaültetés
őszi virághagymák
sövénytelepítés
őszi gyeprágyázás

Tél a kertben

földlabdás fenyők
madáretetők, odúk
karácsonyi dekorációk
fenyőfa kiszállítás
izzósorok, lámpások
adventi dekorációk

Nyitvatartás:

H-P: 9-18-ig

Szo: 9-15-ig

V: ZÁRVA

Álarcosbál

Rábai Barna

Napjainkban látszólag egyre többen zavarodnak bele a mindennapos változó szabályozásokba a koronavírust illetően. Lévén, hogy az influenza időszakban valószínűbb a felsőlégúti megbetegedések előfordulása, ideje lenne beszélnünk a maszk viselést övező ellenállásról.

MASZKOK A MINDENNAPOKBAN

Európában a római korból is találunk részecske fogó maszk leírásokat, azonban a modern orvosi maszkok megjelenése Alice Hamilton 1905-ös tanulmányához köthető, majd 1918-ban a spanyolnátha kitörése okán lettek a publikum által is használatba véve. Tehát Európa a történelem során többször is élt a maszk használat lehetőségével, hogy ne is említsük a modern hegesztő maszkokat, és természetesen orvosi maszkokat.

Elmondhatjuk tehát, hogy az emberi léttel messze nem összeegyeztethetetlen egy maszk viselése, az interneten terjedő „A Maszktól meghalsz - Petőfi Sándor” jellegű biztos források ellenére.

MINDENNAPI PREVENCIÓN

A megbetegedéseket nem lehet tökéletesen elkerülni, ami nem is cél, ahogy az ember felvállalja a mindennapos étellel járó kockázatokat is abban a pillanatban, hogy reggel kiszáll az ágyból.

A 2020-as év hozománya, hogy egy teljesen új kockázati tényezővel kellett szembenéznie a magyar lakosságnak, és mint mindig, most is előtérbe kerültek az egyedi fejlesztésű kockázat kezelési módszerek. Voltak, akik nem hittek semmiben, és mások, akik teljes fertőtlenítő állomásokat

alakítottak volna ki lakhelyük bejárata körül. Akik fenntarthatatlan, az életminőségüket nagyban befolyásoló lépéseket tettek, mára megfáradtak. Továbbra sem látni a probléma végét, nem úgy, mint a nyomozós sorozatokban, ahol a biztonsági kamera lencséjén megcsillanó vírushinta vezetne minket a vakcinához egy epizódon belül. Sajnos (vagy szerencsére) az élet nem egy film, itt egész évadokra kellhet be rendezkedni.

Természetesen a zebrán körbe nézve is érhet minket baleset, azonban acsukott szemmel, tömegesen utcán sétálás az egészségügyi dolgozókra aránytalanul és érdemtelenül nagy nyomást helyezne. Tehát amíg az egészségügyi dolgozók inkább nem szeretnének megfertőződni, úgy gondolom az az ésszerű, ha a mindennapi ember betartja a minimális(!) orvosi ajánlásokat. Tegyük hát meg a minimális erőfeszítést az egészségünk érdekében, és nézzünk körbe a zebrán, avagy hordjunk maszkot vírus helyzetben!

Megküzdési stratégiák és praktikák Covid idején

Ha őszinték akarunk lenni magunkhoz, legtöbbünk életében nem is volt még ilyen hosszan elhúzódó, a bőrünk alá ennyire bekúszó, kényelmetlen, ellentmondásos stressz. Talán még nincsenek sokunknak konkrét veszteségeink, de biztosan tudunk olyanokról, akik megbetegedtek, megszenvedték a koronavírust. Reméljük, nem is fordul ennél rosszabbra a helyzet... Ugyanakkor látszik, érződik, hogy mindannyiunk számára megterhelő és valamennyire biztosan szorongató a pandémia, mert a járványügyi intézkedések és a saját védekezési szokásaink közepette is állandó készültségben vagyunk, figyeljük a híreket és egymást, aggódunk szeretteinkért, egzisztenciális helyzetünkért. Mit tehetünk még a józan elővigyázatosság, a kitartás és egymás támogatása mellett?

Ez a stressz most egy hosszan tartó, az egész életünkre hatással lévő, kikerülhetetlen krízisidőszak, tele bizonytalansággal. Nem tudunk nem szembenézni vele, és nem tudunk benne az eddigi életmódunkkal, szokásainkkal eléggé biztonságban maradni – egy csomó mindenben változtatnunk kell, új praktikákra kényszerülünk. Emellett az is jellemző, hogy az alagút vége bizony még nem látszik, így lelki-szellemi erőforrásaink sem beoszthatók. Éppen egy olyan átmeneti helyzetet élünk, ami akár hónapokig, több évig eltarthat, és a stressznek – a nyilvánvaló önvédelem és az egzisztenciális félelem mellett – van egy jellemzően lappangó, alattomosan ható része is: az tudniillik, hogy a vírus hatása minden óvintézkedésünk mellett nagyrészt kiszámíthatatlan, vagyis tu-

lajdonképpen a védekezés végső sikere nem csak rajtunk múlik, sőt, senki, így mi sem fogjuk megúszni... Hogy pontosan mit jelent a nem-megúszás, mi fog történni velünk, hogy esünk majd át az egészen, mikor cseng le a járvány, mit kerülhetünk el és mit nem – nos, az ebben a helyzetben még nem megjósolható. Éppen ezért ez az egész átmeneti helyzet egy olyan enyhe, de tartós fenyegetettségként hat, ami ugyan sokkal-sokkal kisebb egy háborús veszéllynél, de homályosságánál és alattomoságánál fogva lélektani értelemben mégis hasonlóan megvisel. **A „megúszás” helyett az aktív „megküzdéshez” ajánlunk néhány szempontot:**

Figyeljünk most többet azokra az életmódbeli dolgainkra, amelyek felett továbbra is saját kontrollt gyakorolhatunk, amelyekben saját magunkért és környezetünk jólétéért tehetünk. Ünnepeink, protokolljaink megtartása, a megszokott rendszeresség fenntartása a szociális kapcsolatainkban, tárgyaink, ügyeink között, és napi szokásainkban is. Olyan hétköznapi cselekvések segíthetnek, mint a rendrakás, selejtezés, szortírozás, a nappali átfestése, a ridikülünk, aktatáskánk, laptopunk vagy könyvespolcaink újrendezése, a levelezésünk átnézése, bármiféle kézimunka, ház körüli javítás, vagy akár a befőttek újracímkézése, vonzó gasztro-nómiai receptek kipróbálása, vagy épp egy új diéta, egy napos böjtök kibírása, edzéstervek kidolgozása. Bármiféle értelmes „programozás”, kis tervek, melyeket kitűzünk és be is tartunk.

Az átmenetiség, kiszámíthatatlanság közepette figyeljük meg azokat a dolgainkat, állandó tevékenységeinket, már bevált szokásainkat, amelyekre most még nagyobb hangsúlyt fektethetünk. Ilyenek a hétköznapi rítusaink, a családi étkezések, beszélgetések, de ilyenek az állatainkkal való együttlét, játék is, a növényeink, kertünk gondozása, és bármiféle gondoskodás. A kávézás, a kutyasétáltatás, a séta, a kocogás, mindenféle testmozgás, az, hogy jól bánunk magunkkal, és úgy élünk, hogy hosszú távra tervezünk. Ezekben nem árt a pici erőltetés, az ismétlődés fenntartása, a „ha a fene fenét eszik is...” akarata, mert ez a fajta erőfeszítés ellensúlyozza a stressz mögött lappangó veszteségélményt, szomorúságot és lemondást.

Mindenféle fizikai mozgás, mindenféle cselekvéses aktivitás jó hatással van ránk ebben az időszakban, mert nemcsak egészséges, és erősíti az immunrendszerünket, hanem agyi-hormonális szinten is rengeteget véd a csüggedéstől, passzivitástól, vagy akár az elhízástól. Segít elkerülni a túlzott befelé fordulást, a lelki és a szociális izolációt, a depressziót, a függőségeket és a leépülést. Nem vicc, ez utóbbiak

ra ugyanis a hosszasan tartó stressz és a krízisidőszak nagy fogékonyságot ad.

Talán furcsán hangzik, de mindenféle alkotás, „cél és érdek nélküli” kreatív tevékenység hasznos lehet ebben az időszakban. Nemcsak azért, mert ha szépet teszünk, akkor jobb kedvünk lesz tőle, hanem mert rengeteg belső feszültséget, lelki terhet felold az önkifejezés. Szabadnak, hatékonyan, sikeresnek vagy épp küzdőnek, de mindenképp lelkesnek érezzük magunkat tőle, és azt kapjuk az alkotásban, hogy minőségi módon önmagunk lehetünk, s ennek az eredménye még tetszhet is másoknak. Amikor az ősember a barlang falára festette a mamuttal való harcát, ezzel ábrázolta, egyszersmind kifejezhetővé is tette a félelmeit, és emellett felkészülhetett a következő vadászatokra. Amit most, a pandémia idején alkotásainkkal elérhetünk (legyen az hobibifestés, versírás, novella, dalszerzés, stand-up, bármi), az nem kevesebb, mint saját emberi érzéseink, sebezhetőségünk, félelmünk, haragunk, reményünk megmutatása és feloldása. Nem beszélve arról, milyen örömet tudunk okozni ezzel egymásnak, alkotó a befogadónak, és viszont.

Végül, keressünk magunknak olyan ügyet, tevékenységet, apróbb vagy nagyobb célt, ami a jövő felé irányuló, az élet fenntartását jelentő „befektetés”. A legkevésbé sem pénzügyekre gondolunk (ezt meghagyjuk a hozzáértő spekulánsoknak), sokkal inkább arra, amit a jelenben indítunk, és gondoskodva róla, a saját növekedésére, fejlődésére bízunk. Ne gondoljunk semmi misztikusra, nézzünk néhány példát.

● **magok ültetése, palántázás, kertészkedés, komposztálás (termőföld-csinálás), növények gondozása, fűszerkert a balkonládán, házi bazsalikomból házi pesto, befőzések, lekvár tételre, aratás, borkészítés és tartalékképzés, szóval mindenféle „eltevés” a jövőre, mert az élet megy tovább, és kész**

● **tanulmányi befektetés, belevágás kisebb tanfolyamokba, képzésekbe, régi tervek leporolása és beteljesítése, nyelvtanulás, hobbira áldozás**

● **naplóírás, blogolás, vlogolás, nem annyira a hiúságunk miatt csupán, hanem hogy dokumentáljuk a jelent, mert érdekes lesz visszaneézni, visszahallgatni később, hogy éltük meg, amin most átme gyünk**

Bánki László

pszichológus, krízis-szaktanácsadó, családterapeuta, playback-színházi szakember, a KÖR Műhely vezetője

Tóth Ildikó

szociálpedagógus, művészeti terapeuta, neurofeedback-tréner, a KÖR Műhely vezetője
www.tothildi.com

Horgas Péter, Koskovics Éva

Családok családokért

Örülünk a lehetőségnek, hogy itt is összefoglalhatjuk a **Családok a Családokért** (CsaCsa2020) akciónk eddigi tapasztalatait. Civil kezdeményezésről van szó, ahol mi ketten, a beszámoló írói, az Összekovácsoló Egyesület alapítói is vagyunk. Alapgondolatunk arra épült, hogy a járványhelyzet miatt sokan kerültek nagyon nehéz helyzetbe, elvesztették megélhetési forrásaikat. Így azt gondoltuk, talán **sok olyan család van, akik kevésbé szorulnak rá a családi pótlékra, és ebben a nehéz időszakban szívesen segítenének azoknak a családoknak, akiknél az említett krízishelyzet miatti jövedelem kiesés hatására jóformán csak a családi pótlék maradt, mint rendszeres jövedelemforrás.** Tudjuk, azoknak, akik itt, a főváros közelében élünk, többnyire egészen mások a lehetőségeink, mint az ország távolabbi, hátrányos helyzetű településein élő embereknek. De szeretnénk, hogy azoknak a gyerekeknek se kelljen éhezniük, érezhessék, gondolnak rájuk mások.

A kezdeményezésnek ezért is adtuk a **Családok a családokért** címet, és azt gondoltuk, annak is szimbolikus üzenete van, ha ez Nagykovácsiból indul, amely az országban a legelsők között van mind a befizetett személyi jövedelemadók, mind a gyerekszületések száma tekintetében. Szerencsére van jó néhány olyan szervezet, akik már régebb óta segítenek rászorulókon, ismerik a helyi viszonyokat, vannak kapcsolataik és hitelesek mindenki számára. Az alábbi szervezetek azonnal éltek is az általunk felkínált lehetőséggel: a köztünk létrejött megállapodások alapján a támogatások megítélése és átadása rajtuk keresztül történik:

Négy civil kezdeményezőnk közül hármunknak Nagykovácsi a lakóhelye, amely település büszkén hirdeti magáról, mennyire család- és gyerekbarát. Örültünk, hogy a Nagykovácsi Karitás is csatlakozott hozzánk, annál is inkább, mert időközben kiderült, itt is többen szorulnak segítségre, mint gondolnánk. Büszkék vagyunk rá, hogy eddigi adományozóink jelentős részben a mi településünkön élnek! Ma ott tartunk, hogy 15 alkalommal tudtunk utalni egyenként 15 ezer forintot a közreműködő szervezeteknek, így legalább 150 családnak segítettünk már valamicskét (volt, ahol a 15 ezret is megosztották több család között, mert élnek sokan úgy, hogy az a pár ezer forint is sokat számít!).

További információ a Családok a családokért FB oldalon, illetve itt: <http://nemzetiminimum.hu/>

Amennyiben módjuk van rá, itt tudnak hozzájárulni programunkhoz:

Nemzeti Minimum Alapítvány

MagNet Bank

SWIFT kód: HBWEHUHB

Számlaszám: 16200106-11610775

IBAN számlaszám: HU73 1620 0106 1161 0775 0000 0000

Megjegyzés: „CsaCsa (adományozó irányítószáma)”,
pl. „CsaCsa2094”

Age of Hope

Tóth Ákos

Ág Szegényekért Egyesület

Kelemen János

Idetartozunk Egyesület

Setét Jenő, Bari Jutka

Igazgyöngy Alapítvány

L. Ritók Nóra

Katolikus Karitás, Nagykovácsi

Kemenes Gábor atya

Máltai Szeretetszolgálat, Tarnabod,

Biztos Kezdet Gyerekház

Kálosi Katalin

Oltalom Karitatív Egyesület

Iványi Gábor, Iványi Éva

Pannonhalmi Karitás

Lőrincz Pál atya

SZETA (Szegényeket Támogató Alapítvány),

Egri Alapítványa

Dr. Farkas Zsuzsanna

SZOCSONA (Szociális Csomagküldő Alapítvány)

Kiss Anikó

A Közösségi Kert

„A talaj és a növények gondozása, a velük való foglalkozás, a föld szaga, a növények illata és megnyugtató színeik enyhíthetik a feszültséget, lelket öntenek az emberbe. Már fél óra kertészkedés is javíthatja a hangulatot, és segíthet szembenézni gondjainkkal, életünk nehézségeivel.” (Jane Goodall)

Lassacskán a negyedik szezont zárjuk a NATE Közösségi Kertjében, ami a Virágos sétány 10-ben található. Ebben az évben 3 új család csatlakozott a kertművelőkhöz, így az 1300 m²-es kertben 19 parcellán 14 család természet vegyszermentes zöldséget magának, összesen nagyjából harmincan munkálkodunk a kertben, gyerekek és felnőttek egyaránt.

Idén folytattuk a tavalyi évben a Greenpeace-szel közösen indított ökomenza programunkat, melynek keretén belül 3 parcellán a helyi Waldorf-óvodának, és az odajáró családoknak természetünk egészséges zöldségeket.

Minden évben új tapasztalatokkal, ismeretekkel gyarapsunk, a kert egyre szebb lesz. Jó látni, hogy a gyerekek is milyen örömmel dolgoznak a parcellákon, játszanak

a kertben. Ámulatba estem, hogy az egyik idén csatlakozott család 7 éves kisfia mekkora növényismerettel rendelkezik.

Azt, hogy hányféle zöldség terem a kertben, összeszámolni is nehéz. Lila burgonyát már évek óta természet egyik társunk, az édesburgonya és a földimogyoró is megterem, idén pedig megismerkedhettünk a színes magvú kukoricával, a lila hüvelyű babbal is. Beköltözött a kertbe a zöldspárga és az articsóka is. Ősszel málnát és szedret fogunk telepíteni.

Idén mi is beneveztünk a helyi „Legszebb konyhakertek” programba, a kertet a zsűri országos díjra jelölte. Szeptember 20-án jó hangulatú nyílt napot tartottunk a kertben, melynek keretén belül történt a „Legszebb konyhakertek” és a „Virágos Nagykovácsiért” verseny díjainak átadása.

Szerda délutánonként 16-17 óra között néhányan a kertben vagyunk, szeretettel várjuk az érdeklődőket, kíváncsiakat. Van még hely is a kertben, ha valaki szeretne csatlakozni. Jelentkezni lehet személyesen a kertben, vagy az info@nate.hu e-mail címen. A tagdíj parcellánként évi 3.000 Ft, ebből fedezzük a felmerülő költségeket (vízdíj, kaszálás, apróbb kiadások). Lehetőség van arra is, hogy a kertészkedni szerető diákok közösségi szolgálatukat nálunk teljesítsék.

Vojczek Judit

NATE - Nagykovácsi Közösségi Kert

NAPELEMES RENDSZEREK HELYBEN, NAGYKOVÁCSIBÓL

Narmanada Napenergia Kft.
info@narmadanapenergia.hu
Kádi Nándor
Nagykovácsi, Völgy u. 3.
70-569-5840

Ha megunta a havi villanyszámlák fizetését, válassza a Zöld és olcsóbb utat: Legmodernebb hálózatra terelve, Smart napelemes rendszerek, 25 év hozza garanciával. Hosszú távú, biztos beruházás, ami garantált megtérülés mellett, a szolgáltatói áraknál jelentősen olcsóbb áramot biztosít számunkra évtizedeken át. Kérjen kötelezettség nélkül, ingyen árajánlatot az Ön igényei, s lehetőségeire optimalizált, minőségi napelemes rendszerre.

**TELJESKÖRŰ ÜGYINTÉZÉS, KULCSRAKÉSZ,
PRECÍZ, MÉRNÖKI TERVEZÉS ÉS KIVETLEZÉS,
MEGLEPÉTESEK NÉLKÜL.**

KÖRNYEZETBARÁT, KIAPASZTHATATLAN, TISZTA ENERGIAFORRÁS AZ ÖN HÁZÁRA IS

tej-, glutén-, hozzáadottcukor-mentes, vegán:

Kókusztejes édesburgonya-krémleves

Bodon Judit
dietetikus

Elérkezett az őszi csodás színeivel, a hűvösebb napjaival, és szezonális zöldségeivel, mint pl. az édesburgonya. Ez a különleges zöldség - ami egyébként nem rokona a burgonyának - gazdag az A-vitamin elővitaminjaként szolgáló, antioxidáns hatású béta-karotinban - ez adja csodás színét.

Energia- és tápanyagtartalom (/adag):
energia: 264 kcal, fehérje: 3 g, zsír: 17 g

Elkészítés: Az édesburgonyát meghámozzuk, 1,5 cm-s kockára vágjuk. A hagymát apróra vágjuk. Egy fazékban az olajon megpároljuk az apróra vágott hagymát, majd hozzáadjuk a reszelt gyömbért, zúzott fokhagymát. Átforgatjuk, hozzáadjuk a kockára vágott édesburgonyát, felöntjük az alaplével, sózzuk, borsozzuk, ízlés szerint chilivel ízesítjük. Közepes lángon az édesburgonyát puhára főzzük, hozzáadjuk a kókusztejet, átmelegítjük, majd a levest botmixszerrel pürésítjük. Ha túl sűrű, adhatunk hozzá egy kevés vizet, állítsuk be az ízeket. Tálaláskor megszórhatjuk chilipehellyel, friss korianderlevelekkel, enyhén pirított kókuszchipsszel. (Ha csökkenteni szeretnénk az étel zsír- és energiatartalmát, akkor használhatunk light kókusztejet.)

HOZZÁVALÓK 2 FŐRE:

800 g édesburgonya
1 kisebb fej vöröshagyma (lehet mogoró- vagy lila hagyma is)
2 ek olívaolaj (vagy mogoróolaj)
400 ml kókusztej (a konzerv, nem a tetrapak dobozos kókuszital)
500 ml zöldségalaplé (vagy 500 ml víz + 1 db zöldségleveskocka)
2 cm, hüvelykujnyi vastag friss gyömbér vagy 1 tk őrölt gyömbér
1-2 gerezd fokhagyma (ízlés vagy méret szerint)
só, őrölt bors, ízlés szerint, cayenne paprika, chili

Sudoku

Összeállította:
Bárdos Iván

1. A kitöltéshez használható számok: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.
2. Minden sorban mind a kilenc különböző számnak szerepelnie kell, tehát egy szám egy sorban csak egyszer fordulhat elő.
3. Minden oszlopban mind a kilenc különböző számnak szerepelnie kell, tehát egy szám egy oszlopban csak egyszer fordulhat elő.
4. Minden vastag vonallal határolt mezőcsoportban (négyzetben) mind a kilenc különböző számnak szerepelnie kell, tehát egy szám ezekben is csak egyszer fordulhat elő.
5. Az előre megadott számok nem változtathatók meg.

	7	9		6		3		
8		4	3				9	
3								
7		6		9	3		4	8
			4					
			6	2			7	
	8	7	2	3	5			
4		1		8	6			2
2	9		7			8	5	

Livinum Borpatika

Mottó: Kell egy ilyen hely!

Az ember élete során, kevés igazi nagy ajándékot kap a sorstól. Egyik ilyen, ha érett korban, nem egzisztenciális kényszerből, hanem a körülmények szerencsés összejátásának köszönhetően, olyan teljesen új dologba kezdhet amelyet még soha nem csinált, de lelke mélyén valahol egy kicsit vágyott rá. Én szerencsés embernek tartom magam, mert nekem ez megadatott.

Egy véletlen és váratlan helyzet folytán megszületett a nagy ötlet: a falu régi patikahelyisége üresen maradt és adódott a kérdés, hogy mire használjuk? Egy régi kimondatlan vágy és egy baráti ötletszikra találkozott. Legyen ez a továbbiakban patikából borpatika.

A tervezettnél jóval hosszabbra nyúlt a vajúadás. Kezdetből fogva nehézségeket okozott a tapasztalat hiánya, néha a túlzott, naivsággal párosuló lelkesedés, na meg valljuk be: emberi kicsinyesség rosszindulat is. Volt sok ballépés, kétely, elbizonytalanodás is, de végül egy kis szerencséivel társulva, győzött az akarat, a kitartás. Az eredmény Nagykovácsinak egy olyan pontja lett, amelyről a megnyitás óta eltelt nagyon rövid idő alatt, meglepően sok ember egybehangzóan mondta: „.....hiányzott eddig ez a faluból.....Nagykovácsiban kell egy ilyen hely...”

Sokan állítják, hogy érzik: nagyon sok szív, lélek volt jelen a kivitelezés, a megvalósítás során. Ezért ez a hely nem csak egy bolt, hanem egy bensőséges tér, ahova jó bejönni, ahol jó lenni. Az üzleti – egyébként remélhetően jó – eredményektől függetlenül, ezért már megérte a sok munka, küzdelem. Naponta nyitnak be, kifinomult szolgáltatói kultúrában felnőtt, Nagykovácsiban lakó külföldiek is és csettintenek, ez igen...! Mi meg, a Livinum Borpatika kis csapata, nagyon lelkesek vagyunk. Próbáljuk kezdeti hibáinkat, botladozásainkat kedvességgel, lelkesedéssel, és odafigyeléssel pótolni. Folyamatosan próbálunk fejlődni, tanulni és nem titkoljuk, hogy nem „vér profik”, hanem műkedvelők vagyunk a szakmában, de számunkra tényleg a vevő a „király”, ő a legfontosabb. Szinte naponta bővítjük kínálatunkat, természetesen elsősorban borkészletünket. Minden nap tanulunk valamit a borokról és nagy öröm, ha ebből vevőinknek is átadhatunk.

Ugyan csak rövid ideje nyitottunk, de kínálatunkban majdnem az összes, jelentős bortermelő ország borai megtalálhatók. Természetesen boraink igen nagy része hazai bor, igyekszünk mind a huszonnégy magyar borrhégit bemutatni. A hazai termékek támogatása feltett célunk, arra törekszünk, hogy boltunkban minél több itthon előállított finomságot mutassunk be. Lekvárjaink, szörpjeink meg egyéb konyhai csemegéink nagyrészt hazaiak. Ugyanakkor szeretnénk kedves vevőinkkel a nagyvilág finomságait is megismertetni. Nagyon jó minőségű olasz, spanyol, francia sonkák, sajtok, görög olivák szerepelnek kínálatunkban.

Visszatérve a borhoz, bátran kérdezhetik, miért lett a boltunk Livinum Borpatika. Mint azt sokan tudják a Linum dolomiticum, Nagykovácsi szimbolikus virága, amely a világon egyedül csak itt a Szénás-hegyecsoporton él. Nevünk a Linum szó és a bor latin neve, a Vinum összevonásából lett.

Végezetül engedjék meg, hogy egy szép, Hamvas Béla gondolatla búcsúzzak Önöktől, amely természetesen a borról szól: „Bort! Megint csak azt mondom, hogy: bort igyatok! Aztán majd kedvet kaptok a csókolózásra, a virágszedésre, a barátságra, a jó mély alvásra, a nevetésre, és újság helyett reggel költőket fogtok olvasni.”

Zsigmond József
üzletvezető, tulajdonos

LILIPOP CAFFE

Kávé és fagyaltbár

2094 Nagykovácsi, Kossuth u. 109/A.

+36 26 355 125, +36 20 506 9638

<https://lilipop.hu>

A NAGY KOHÓ

Kocsma · Sörbár

2094 Nagykovácsi Kossuth Lajos utca 1.

+ 36 30 977 9149

<https://www.facebook.com/anagykohó>

NAGY-SZÉNÁS MENEDÉKHÁZ

Gasztrókocsm

2094 Nagykovácsi, Kossuth Lajos utca 65.

+36 26 599 599

<http://nagyszenasmenedekhas.hu>

KOVÁCS CUKRÁSZDA

Cukrászda

2094 Nagykovácsi Kossuth Lajos utca 119.

+ 06 30 647 7144

<https://www.kovacsucuk.hu>

STÜBLI VENDÉGLŐ

Vendéglő

2094 Nagykovácsi Kossuth Lajos utca 109.

+36 26 262 287

<https://stublivendeglo.eatbu.com>

TANDEM KÖNYV ÉS KÁVÉ

Könyvesbolt és kávézó

2094 Nagykovácsi, Kossuth L. u. 40.

06 30 6161 463, 06 30 616 1063

www.tandemkonyvesbolt.hu